

hi associàrem encara *Edo* que és NL menor a l'esq. del Baix Flamicell (cap a Perames o Reguard: *E.T.C.* I, 148.32); i probablement també el famós ETOSCA ibèric (que hom ha situat cap a la nostra zona, i que potser és ETO-SCA), els incerts hispànics *Edovius*, *Edu-⁵ lion*, *Edesco*, *Etommo* (Holder I, 1407-1408) i l'incertíssim *Etovissa*. De tota manera, el basc *edo*, que és un mot essencial de la llengua: conjunció, prefix i arrel nominal i verbal.

(2) El sufix basc pot haver estat sense la *s*, sigui ¹⁰ (2a) *-ue*, com en *Echagüe* (*Etxa-ue* de *etxa* 'casa'), *Unzue*, *Arrue*, *Unanue* i altres; sigui (2b), el multiplicadíssim *-BE* 'sota de' com en els noms que enumerava en *E.T.C.* I, 1967: *Cerbe*, *Cenarbe*, *Olb*, *Sorpe* i *Surp*, *Llesp*, *Gurb* etc., als quals encara podia afegir també ¹⁵ *ANA(BI)-BE* > *Àneu*, *Àreu* i anàlegs amb la *-B* vocalitzada; o, amb conservació millor: *Rilbe* (te. Visalibons), *Milbes* (en el te. de Montiberri) (sense oblidar-nos que aquest és *MENDI-BE-ERRI* i *Besiberri* < *BESO-BE-ERRI*). En la disjuntiva entre 2a i 2b, semblaria que ²⁰ la *-ve* o *-ue* de les mencions antigues ens recomana 2a, si bé no elimina 2b, tenint en compte la inconstància de la distinció *v/b* i el freqüent canvi de *u* en *b*, ben comprovat en la història del basc. Sigui amb l'un o amb l'altre quedaria encara per cercar una explicació ²⁵ per a l'element *Dos-* o *Edos-*.

(3) *Edos-*, pot ser format per aquest *ET-/ED-* fonamentat en el (2) sumant-s'hi el sufix toponímic *-OSS* dels tipus *Alòs/Alòs*, *Casòs/Casòs*, *Seròs*, *Bolòs*, *Ar-ròs*, *Auròs* etc. (*Btr. z. Nfg.* 1973, 204; *E.T.C.* I, 140 ³⁰ i 223).

(4) Si començava en *D-* caldria pensar en un híbrid basco-romànic format amb el cat. ant. *dòs*, ll. vg. *dōssu*, ll. *dōrsum*?; no sabem que aquest mot vagi passar al basc, però almenys el trobem en la nostra toponímia de Pallars-Ribagorça: *Dòs*, poblet a la vall de St. Feliu de la Múria (te. Bisauñri, Ribera de Benasc); *Coma-dòs* i *Culdòs* (< *covil-d'òs*) pdes. de Casterner de Noals; *Collòs* te. Irgo a la Vall de Boí. Repugnen els híbrids, en bons principis etimològics, pe- ⁴⁰ rò trobant-lo tant en la toponímia d'aquesta zona, ja no podem recusar la possibilitat que hagués entrat en el paleo-basc local.

(5) Si tanmateix la forma antiga hagués estat *Osve* en *O-* ¿què podria ser: potser el basc *osa* 'enter'? ⁴⁵ Potser *Os* com en *Os* de Balaguer? (de tota manera, no invoquéssim *Os* andorrà-urgelenc perquè és *Àos* l'única forma genuïna i antiga, veg. l'art.).

Hem fet tot el que es podia per clarificar la història i etimologia del nom de *Dorve*. Resta un entrellat de ⁵⁰ possibilitats, i un nus d'incertituds. Impossible d'arribar a conclusions més o menys fermes. Si tanmateix havíem de donar un dictamen, amb caràcter eminentment provisional: nom pre-romà, probablement de la branca ibero-basca, caràcter bascoide versemblant; i ⁵⁵ entre les 5 vies assajades només ens sembla veure una gradació de probabilitat minvant des de (1) a (2)... fins a (5).

Dòs, V. *Dorve* *Dosquers*, V. *Quer*

DOSRIUS

(1) Poble amb municipi a la part alta del Maresme, al peu de la Serralada litoral, aigües amunt de la Riera d'Argentona, formada per la confluència de les Rieres de Banyamars i del Far, que hi formaven un estany, dessecat cap a 1970.

Pron.: *doʀiys* (oït allí, 1924, etc.).

MENC. ANT. 963: *Duos Rios* (*Cart. St. Cugat* I, 57; *Mas, N. H. Bna.* IV, 52); 1114: *Duos Rivos* (*Mas*, x, 269); 1359: *Castell de Dorrius* (imprès *Derrius*: *CoDoACA* XII, 13).

L'ETIM justament al·ludeix a la confluència d'aquelles dues rieres.

(2) *Dosrius*, antiga quadra del monestir de Torrelles de Foix, a l'Oest de Vilafranca.

MENC. ANT. 1131: *mansi de Durivi* (i en altres diversos docs. del *Cart.* de St. Cugat; p. ex., de nou: 1143: *mansis de Duobus Rivis* (ibid., III, 129).

DOSSERÓS, Sant Joan de~

Santuari en el Conflent, al te. de Codalet. Alart posava *Dossoros* en un mapa p. p. *Bull. Soc. Agr. Pyr. Or.* x, 67 i a la p. 99 en citava una menció medieval, sense data: «ecclesia S. Johannis de *Dossoros*». El mapa francès a 1:100.000 el situa precisament, si bé en la forma corrupta *St. Jean de Noceras*. En una acurada llista dels aplecs, festes majors i santuaris rossellonesos p. p. el «*Calendari de l'As de Bastos*», 1975, a cura (suposo) de Mn. Eugeni Cortade, l'anomenen *St. Joan de Dossorons*, i diu que cada any s'hi celebra un aplec el dia de St. Joan.

Ponsich (*Top.*, p. 101), tot donant-li aquesta terminació ultracorregida, en cita com a antigues les mencions següents: 99, 962 i dues del S. XI: *Duas Sorores*; 1298: *Dosserons*; 1482: *Doceros*, i amb *-ns* (fora d'aquella) només en el S. XIX.

ETIM. És clara: ll. *DUAS SORORES* 'les dues germanes'. Els historiadors locals i religiosos aclariran millor si es tracta de dues germanes que vagin fundar o posseir aquest lloc, o, més versemblant, per advocació de dues santes que fossin germanes, com (probable) *Marta* i *Maria*. Com a NLL comparables cito *Vilves* (prop d'Artesa de Segre) < *VIDUAS*; i, amb el mateix mot: el monestir de *Las Serós* (sovint escrit *Laserós*), prop de *Jaca*, en l'accepció de 'monges', 'sors'; i *Las tres Sorores*, nom aragonès del Mont Perdut, damunt Bielsa, per la forma agermanada dels seus tres pics.

DÒVIA, Barranc de la ~

Partida del terme de Llaberia entre Cp.Tarr. i Priorat (cf. *Iglesies-Santas.*, *Guiés* II, p. 192).

PARÒNIM. *Les Dúbies*, partida del terme d'Ascó (Ribera d'Ebre).

ETIM. Possiblement és una forma derivada de l'àrab *tūba* 'maó' (cf. *DECat* VIII, 678b56-679b37; *DECH* I, 57a15-28). Semblaria un adjectiu nisba en ⁶⁰ *-iya*, **tūbiya*, amb l'accent anticipat segons la regla vul-